

Літературно-мистецька сторінка

ЧЕРЕЗ РОКИ Ї ДІАГОНАЛІ ЧАСУ

Наталія АНДРІЮК
Східноєвропейського НУ
ім.Лесі Українки працює
викладачем кафедри теорії
і методики дошкільної
освіти нашої академії.
Окрім професійної та
наукової діяльності,
захоплюється поезією.

У своїх віршах крізь
діагоналі минулого і сього-
дення автор намагається
донести до читача глибо-
кий внутрішній біль небай-
дужого жіночого серця, що
в однаковій мірі стосується
й особистого щастя, і світлого завтрашнього для
рідної землі.

Наталія АНДРІЮК

Через роки й діагоналі часу,
Крізь металеві зуби горе-днів
Священне слово Кобзаря не згасло.
Його вогонь над нами пломенів.
У безконечній павутині наших літ,
Посеред пилу свят і буднів терпких
Зорею світить нам Тарасів заповіт —
Його із пам'яті народної не стерти.
І не відтяти — ні ножем, ані серпом —
Отой п'яний, аж до мурашок, щем,
Коли до душ, як ластівка крилом,
Поета геній доторкається віршем.
Коли, немов через століть безодню,
Лунають його заклики в серцях, —
Це значить, треба зараз, нам, сьогодні
Країну заново зшивати по рубцях.
Розідрані, роздрані докрасна,
До крові й болю десь у піднебессі,
Це нам — Вкраїні донькам і синам —
Слова Шевченкові із вічності воскресли.

І як там не крути,
Всьому, всьому виною ти.
Це ти зробив мене такою.
І в результаті нашого двобою,
Що зруйнував десятки, сотні міст, —
Я зламана, а ти — монополіст,
Що туплями, натертими до блиску,
Топтав із мене егоїстку.

І витоптав... Потворну і цинічну,
Що почуття йменує річчю.
Усе, що зліва, — випалив дотла...
І, не знайшовши смітника,
Так і лишив біля бордюра.
Без передмов. Без увертюр.
І під сумні поклони ліхтарів
Безлюдними кварталами побрів.
Щоби найвищого гатунку ніч осіння
Доїла залишки мізерного сумління
І заховала під іржавим листям
Сліди бездушного монополіста.

після закінчення

Якби я вміла так само, як ти,
Вдиратись у сни і мовчанням вбивати,
Запалила б усі переправи, мости
І навчила б тебе місяцями не спати.
Прогнала б пекучі мурашки із тіла
Бодай на одну березневу ніч —
І більше нічого би я не просила:
Муки твоєї — найсолодша то річ.
Можливо, докраю жорстока і підла,
Можже, суха я, черства і червива, —
Та бути собою вже остогидло:
Ніхто не купує того, що зліва.

Що ж ти знову накоїла?
Як посміла лишень
Із вчорашнього воїна
Обернутись отак у мішень?
І як же тобі не соромно
У вічі собі заглядати?
Як можна те, що дісталось так дорого,
Так за нізащо віддати?
Тепер же знову гризтимеш лікті,
Благатимеш помочі, спантеличена,
А натомість (як вже було нерідко)
Ковтатимеш погляди їдкі.
Кожним побачена. Кожним помічена.
І в гуцї своїх помилок
Шукатимеш вихід нервово.
Та кожні двері — лиш новий куток.
І дев'ять кіл пекла. Знову.

І чим я тобі насоліла?
Схибила — де і коли?
Так зі шкури геть лізла, що жили
Ледь не порвала. А ти...
Мовчки — в засліплену зорями ніч,
Затуляючи моє небо своїми руками.
І лиш не зостатися б віч-на-віч,
Коли п'яний від спекри ранок
Буде плавити гливікий асфальт,
Аж тектимуть обабіч смоляні ріки.
І навіть прозора тонка вертикаль
Вже не збиватиме з пантелику,
А розставить усе по місцях.
І небо — навпіл між нами.
І вже не колотиме ржавий цвях,
Не болітимуть воском замазані рани.
Не травитимуть душу рубці,
Що лишились, як сувеніри, на згадку.
І, може, вперше за всі місяці
Я поставлю на тобі
Велику і товсту крапку.

Я ледве стою на ногах.
І силою в себе емоції пхаю.
Туди, де пошкоджений бурєю дах.
Туди, де їм місце. Де ніхто не шукає.
І на отій величезній межі,
Де вітри рвуть березові коси,
Ти сильніше руки моєї держи.
Поки не шепну тобі: «Досить».
І коли в понівеченім березовім гаї
Зостануться лишень голі гілки, —
Навіть тоді, ти чуєш, благаю,
Не розмикай своєї руки...

«Задихнутись», — майнуло в моєму мозку.
Поки хтось все не споганить. Не зіпсує.
І ніби гарячим розплавленим воском
Березень в очі плює.
А я не маю тебе, аби заховати
У поли твого пальто свої щокви,
Свої руки холодні. І не діставати,
Аж гарячі не стануть поки.
І тільки тоді лишень
Їх виймати з твоїх кишень.
Потім знову ховати. Знов діставати.
І так без кінця. Без кінця і без краю
Тулиться тобі до лиця і просто знати,
Що я тебе маю.

Не спалося.
Хоч очі вже давно просили сну.
Та я змикати їх боялася —
Реальність чи міраж стояли на кону.
А попід вікнами все завивали пси
І страх зганяли в клітку.
Ділився світ на полюси,

А я лиш ставила нову помітку.
І часом значила масштаб,
Аби між днями бачити різницю.
І не заплутатись між «під» і «над».
Хоча, здавалося б, така дрібниця!
Всього лишень ілюзія, міраж...
А ні — таки одна —
Посеред людного перону.
Як той загублений багаж,
Що вже не вернеться додому.

Мені так мало твоїх рук.
Так мало їх... І так багато.
Хвалю. На славу виконаний трюк!
Майстерності тобі не позичати!

Уже давно не дилетант
І, звісно, знаєш собі ціну.
Ціну собі, своїм рукам,
Що всю мене, а не третину,
Безцеремонно так —
За пояс власних брюк!
І мали б в печінках осісти...
Та мало. Мало твоїх рук.
Не буде з мене феміністки...
Не та. Не та, якою б мала бути.
Не ті слова. Не ті думки, надії.
Нащо? Нащо мені здалися твої руки?
Коли мої — «без» них
Чи «з» — дерев'яніють?

Тепер, коли білий стяг розіп'ято,
Коли вже ніщо не варте
Отих титанічних зусиль, —
Приходь до мене на чай із м'яти.
Будем удвох із ран вимивати сіль.
Приходь. Я не дивитимусь скоса
На стерті підощви, зідрані лікті,
Не вітрами розтріпане русе волосся...
І не питатиму: ким, від кого чи звідки?

Я не гаситиму світла за добою добу.
Не змикатиму очі, на сон голодні.
Проганятиму з вулиць ніч рябу,
Як проганяла її напередодні.
Не бійся. Не держатиму, як прийдеш.
Не кластиму у прокрустове ложе.
Відхрещуся від правил, канонів і меж.
... Коли, звісно, ти так само зможеш.